

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 EJ Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Bijlagen:	A. Brief aan BRG (ter vergadering uitgedeeld) B. Ontwerp eID stelsel NL C. Reactie op ontwerp eID stelsel NL D. Status opvolging College-adviezen per standaard E. Voortgangsrapportage open standaarden 2013 F. Artikel " <i>Gemeenten controleren echtheid internetadres</i> "		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open standaarden		
Datum:	15 augustus 2013	Versie	1.0
Betreft:	Adoptie van open standaarden		

Doel

U wordt gevraagd **in te stemmen** met:

1. Brief aan Bestuurlijke Regiegroep Dienstverlening en e-overheid van College Standaardisatie (ter vergadering uitgedeeld)
2. Reactie op Ontwerp op hoofdlijnen van de werking van het eID Stelsel NL

U wordt gevraagd om **kennis te nemen** van:

3. Vertoning filmpje "Ready for internetXt?, IPv6 seminar voor Overheden"
4. Update status van opvolging College-adviezen per standaard
5. Voortgangsrapportage open standaarden aan Tweede Kamer
6. Kamerbrief over "*Aspect van de relatie burger-overheid dat een algemene beschouwing verdient*"
7. Onderzoek "*Economische aspecten van internetveiligheid*" door CPB
8. Rapport "*Cybersecuritybeeld Nederland*" door NCSC
9. Artikel "*Gemeenten controleren echtheid internetadres, Gemeente Heerlen implementeert DNSSEC*" (in inGovernment)
10. Artikel "*Measuring the Benefits of Open Standards: A Contribution to Dutch Politics*"

Toelichting

Datum
22 augustus 2013

Ter besluitvorming

Ad 1. Brief aan Bestuurlijke Regiegroep Dienstverlening en e-overheid van College Standaardisatie (bijlage A, ter vergadering uitgedeeld)

Het Forum wordt geadviseerd om in te stemmen met het versturen van deze brief aan de Bestuurlijke Regiegroep Dienstverlening en e-overheid (BRG) namens het College Standaardisatie.

Toelichting

De Bestuurlijke Regie Groep e-overheid en dienstverlening (BRG) heeft begin van het jaar ingestemd met het voorstel om relevante stukken van het College Standaardisatie ter informatie en met eventueel een bepaald verzoek te agenderen in de BRG (zie Forum-stuk FS 42-02-05 d.d. 5 februari 2013). De voorliggende brief sluit aan op deze afspraak en bevat een aantal concrete punten voor nadere samenwerking.

Ad 2. Reactie op Ontwerp op hoofdlijnen van de werking van het eID Stelsel NL (bijlage B en C)

Het Forum wordt geadviseerd om in te stemmen met de concept-reactie, zodat deze als officiële Forum-reactie aan eID kan worden gericht.

Toelichting

Het Forum Standaardisatie is gevraagd om op het document "Ontwerp op hoofdlijnen van de werking van het eID Stelsel NL" d.d. 7 juni 2013 te reageren. Dit past bij de formele adviesrol die het Forum heeft bij de totstandkoming van het eID-stelsel. De scope van de adviesrol omvat koppelvlakken, standaarden en interoperabiliteit (zie Forum-stuk FS 43-04-06D d.d. 29 maart 2013).

Het document is 20 juni 2013 ontvangen. Het verzoek van het eID-stelsel was om liefst uiterlijk 19 juli een reactie te geven. De Forum-sponsors rondom het onderwerp authenticatie&autorisatie en een aantal experts uit het netwerk van het Forum Standaardisatie is gevraagd om input te leveren. De concept-reactie is opgesteld door het Bureau. Ontvangen input is erin verwerkt. Deze concept-reactie is inmiddels gedeeld met eID en positief door hen ontvangen. In de bijgevoegde versie zijn ook twee, in de aanloop naar de Forum-vergadering, ontvangen kleine opmerkingen van BZK verwerkt.

Ter kennisname Datum
22 augustus 2013**Ad 3. Vertoning filmpje "Ready for interneXt?, IPv6 seminar voor Overheden"**

Op 27 juni heeft Forum Standaardisatie i.s.m. ECP en IPv6 Task Force deze bijeenkomst georganiseerd. Sprekers van o.a. ministerie EZ en BZK en gemeente Breda en Den Bosch. Ook was er een leverancierspanel met Cisco, KPN lokale overheid, Equinix en TransIP. Van de bijeenkomst is een korte video-impressie gemaakt. Voor filmpje, verslag en presentaties zie:

<http://www.forumstandaardisatie.nl/actueel/evenementen/bijeenkomst-en-in-het-verleden/>

Ad 4. Update status van opvolging College-adviezen per standaard (bijlage D)

Bij de opname van standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst geeft het College Standaardisatie in de regel ook aanvullende (adoptie-)adviezen mee. Deze zijn meestal gericht aan betrokken belanghebbenden rondom een standaard. Bijgaand overzicht bevat de actuele status van de opvolging van de aangenomen adviezen voor de standaarden DKIM (phishing-preventie), DNSSEC (domeinnaam-beveiliging), IFC (bouwinformatiemodellen), IPv6 (internetnummers), NTA 9040 (ondernemingsdossier), ODF1.2 (formaat bewerkbare documenten), OWMS (metadatering overheidsinformatie), PDF/A-2 (formaat gepubliceerde documenten), SEPA (Europese betalingsstandaard) SIKB0101 (bodeminformatie), STOSAG (vuilnisafhandeling), VISI (bouwprocessen) en Webrichtlijnen (toegankelijkheid overheidsinformatie).

Ad 5. Voortgangsrapportage open standaarden aan Tweede Kamer (bijlage E)

Op 12 juli heeft de minister van Economische Zaken een brief over "doorbraken met ICT – het benutten van de economische kansen van ICT" naar de Tweede Kamer gestuurd. Als bijlage bij deze brief is de jaarlijkse voortgangsrapportage open standaarden opgenomen, waarmee de minister tegemoet komt aan de toezegging om de Tweede Kamer periodiek te informeren over het Open Standaardenbeleid (zie bijlage). De achterliggende monitor-rapportage is gepubliceerd op de website van Forum Standaardisatie.

- Kamerbrief: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32637-70.html>
- Voortgangsrapportage: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/notas/2013/07/15/voortgangsrapportage-open-standaarden.html>
- Monitor: <http://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/beleid-en-monitoring/>

Ad 6. Kamerbrief over "Aspect van de relatie burger-overheid dat een algemene beschouwing verdient"

De minister Plasterk van BZK heeft op 24 juni 2013 een brief naar de Tweede Kamer gestuurd in antwoord op een Kamervraag om een algemene beschouwing over gedwongen gebruikmaking van particuliere producten door de burger om diensten van de overheid te

kunnen betrekken. In de brief staat, samengevat, dat gedwongen winkelen ongewenst is en dat het uitgangspunt is dat de overheid richting burgers en bedrijven gebruikmaakt van open standaarden. In sommige gevallen kan de overheid ervoor kiezen om (gratis) software te leveren.

Datum
22 augustus 2013

Voor Kamerstuk 26643, nr. 287 zie:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26643-287.html>

Ad 7. Onderzoek "*Economische aspecten van internetveiligheid*" door CPB

Het Centraal Plan Bureau heeft op eigen initiatief het onderzoeksrapport "*Economic aspects of Internet security*" gepubliceerd. Gedurende de uitvoering van het onderzoek is regelmatig contact geweest met EZ, directie Telecom (ex-Forum-lid Michel Verhagen).

In het onderzoek is uitgebreid aandacht voor marktfalen rondom de adoptie van veiligere internet-standaarden. De onderzoekers zien vanwege het marktfalen een rol voor de overheid bij de adoptie en noemen een aantal geschikte beleidsinstrumenten. De adoptie van IPv6 (waar ook beveiligingsaspecten aan kleven) wordt als casus gehanteerd. Naast IPv6 staan er uiteraard nog twee veiligere internetstandaarden, namelijk DNSSEC (domeinnaam-beveiliging) en DKIM (phishing-preventie), op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Deze worden in het onderzoek niet expliciet genoemd.

Hieronder volgen enkele relevante citaten uit het onderzoek.

"First-mover disadvantages also occur when the value of a particular investment critically depends on similar investments by others in a network. For instance, the adoption of security standards may go along with additional fixed costs for the adopting firms. If the additional security benefits only occur once other firms also adopt the same standards, firms have disadvantage if they are early adopters. The first-mover disadvantage may obstruct a broad adoption of socially desirable security standards. In these cases, it can be efficient for governments to assist in building up critical mass through selective procurement practices (requiring adoption of security standards), awareness campaigns, regulation that takes away the first-mover disadvantage, or subsidies for early adopters." (p.16)

"Governments can facilitate the adoption of more secure standards by setting a timetable for implementation and require that ISPs report the progress they make to the other ISPs. If necessary, governments could also make the new standard mandatory. Alternatively, governments can sometimes start using a new standard itself or provide a temporary subsidy on the use of the new standard." (p.21)

Voor rapport "*Economic aspects of Internet security*" zie:

<http://www.cpb.nl/en/publication/economic-aspects-internet-security>

Ad 8. Rapport "*Cybersecuritybeeld Nederland*" door NCSC

Begin juli heeft minister Opstelten van Veiligheid en Justitie het derde Cybersecuritybeeld Nederland (CSBN-3) naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. In hoofdstuk 5 besteedt de opsteller NCSC aandacht aan maatregelen die de digitale weerbaarheid versterken. Als maatregelen worden drie open standaarden die op de 'pas toe of leg uit'-lijst staan genoemd. Het gaat om DNSSEC (domeinnaam-beveiliging), IPv6 (internetnummers), DKIM (phishing-preventie). Deze standaarden zijn volgens het rapport maatregelen die de digitale weerbaarheid versterken. In het rapport komt ook de rol van Forum Standaardisatie terug. Het algemene beeld in de rapportage is dat de kwetsbaarheid van ICT onverminderd hoog blijft.

Datum
22 augustus 2013

Voor rapport "*Cybersecuritybeeld Nederland, CSBN-3*" zie:

<http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2013/07/03/cybersecuritybeeld-nederland-kwetsbaarheid-van-ict-onverminderd-hoog.html>

Ad 9. Artikel "*Gemeenten controleren echtheid internetadres, Gemeente Heerlen implementeert DNSSEC*" in inGovernment (bijlage F)

Artikel door Bureau Forum Standaardisatie in samenwerking met SIDN over het belang van DNSSEC en de implementatie ervan bij de gemeente Heerlen.

Ad 10. Artikel "*Measuring the Benefits of Open Standards: A Contribution to Dutch Politics*"

Artikel waarin Tineke M. Egyedi en Bert Enserink (TU Delft):

- (1) kritiek geven op het onderzoek dat de Algemene Rekenkamer in 2011 in opdracht van de Tweede Kamer uitvoerde naar de baten van open standaarden;
- (2) een raamwerk voorstellen om de baten van open standaarden op meso-niveau te meten;
- (3) een voorstel doen voor vervolgonderzoek.

Voor artikel "*Measuring the Benefits of Open Standards: A Contribution to Dutch Politics*" zie:

http://www.consortiuminfo.org/bulletins/pdf/jul13/jul13_feature.pdf

Ad 11. Actiepunten Forum-vergadering

- Voortgang SEPA (Maarten Hillenaar, Cees Hamers): zie Forum-stuk FS 44-05-04B d.d. 18 juni 2013 onder punt 5 en verslag FS 45-09-02. Actiepunt afgehandeld. SEPA vereist wel blijvende aandacht.
- IPv6 in Architectuurraad (Bert Uffen): Voor de Architectuurraad op 12 november 2013 staat er een presentatie van het CBS gepland over hun ervaringen met IPv6.